FINE VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

23.9.2021

Eduskunnan talousvaliokunnalle

ASIA: U 38/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kuluttajaluotoista

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonnalta (jäljempänä FINE) asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa.

FINE kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomionsa.

Kuluttajaluottomarkkinoiden kehittymisen myötä kuluttajaluottoja koskevan sääntelyn uudistaminen on tarpeellista. Valtioneuvoston kirjelmässä esitetyt näkökohdat ja kannanotot direktiiviehdotusta koskevissa jatkoneuvotteluissa selvennettävistä seikoista ovat pääosin kannatettavia. Olemme lukeneet sekä direktiiviehdotusta että valtioneuvoston kirjelmää huomioiden ne lukuisat asiakasyhteydenotot, joita kulutusluottojen osalta neuvontaamme tulee. Teksteissä huomiomme kiinnittyi erityisesti kahteen seikkaan.

Luotonantajan tiedonantovelvoitetta koskeva uudistus sisältää ehdotuksen kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä annettavasta yhden sivun mittaisesta yhteenvetolomakkeesta ”Vakiomuotoinen eurooppalainen kuluttajaluottoyhteenveto”. Lomake edesauttaa luottotuotteiden vertailua ja todennäköisesti myös lisää kilpailua. Parhaimmillaan näin käykin. Vaarana on kuitenkin se, että kuluttajan saama informaatio kaikkine tarjouksineen, ehtoineen ja sopimuksineen on niin laaja, että osa kuluttajista jättää saamansa dokumentaation lukematta. Tämän olemme jo nykyisin saaneet havaita asiakkailta tulleiden yhteydenottojen myötä. Jatkoneuvotteluissa tulisikin varmistaa, että em. vakiolomake on erityisen selkeä ja että keskeiset luottoehdot ovat kuluttajan käytettävissä hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä, mikä onkin todettu myös valtioneuvoston kannassa.

Valtioneuvosto suhtautuu kannassaan varauksella ehdotukseen, jonka mukaan luoton myöntäminen olisi joissakin tapauksissa sallittua silloinkin, kun luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että kuluttaja ei todennäköisesti pysty suoriutumaan sopimuksesta johtuvista velvoitteistaan. Ymmärrämme varauksellisen suhtautumisen ja poikkeuksen rajaamisen vaikeudet. Toteamme kuitenkin, että yksittäisissä tapauksissa järjestelyluottotyyppisen luoton myöntämisen tulisi olla käytettävissä oleva keino silloin, kun se on ilmeisen tarpeellista ylivelkaantumiskierteen katkaisemiseksi tai muista erityisen painavista sosiaalisista syistä.

Lopuksi toteamme, että käynnissä olevassa kansallisessa työssä kuluttajaluottolainsäädännön muutostarpeista tulee seurata kuluttajaluottodirektiivin valmistelun etenemistä ja mahdollisuuksien mukaan ennakoida tulevia direktiivimuutoksia.

Kunnioittavasti,

FINE
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Elli Reunanen
toimitusjohtaja